

## KARTA KURSU

|                 |                                              |
|-----------------|----------------------------------------------|
| NAZWA           | Metodologia badań politologicznych           |
| NAZWA W J. ANG. | Methodology of Research in Political Science |

|     |  |                |   |
|-----|--|----------------|---|
| KOD |  | PUNKTACJA ECTS | 5 |
|-----|--|----------------|---|

|             |                 |                    |
|-------------|-----------------|--------------------|
| KOORDYNATOR | Dr Marek Simlat | ZESPÓŁ DYDAKTYCZNY |
|-------------|-----------------|--------------------|

## OPIS KURSU (Cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z ontologicznymi, epistemologicznymi i metodologicznymi podstawami badań naukowych oraz uświadomienie o konsekwencjach badawczych przyjmowanych stanowisk w tym zakresie; również zapoznanie z badaniami w politologii współczesnej oraz przygotowanie do samodzielnego stosowania metod badawczych.

## WARUNKI WSTĘPNE

|              |                                                                                                   |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| WIEDZA       | Znajomość podstawowej problematyki konceptualizacji i przeprowadzania badań w naukach społecznych |
| UMIEJĘTNOŚCI | Zdolność postawienia pytania naukowego i zaplanowania badania dla udzielenia na nie odpowiedzi    |
| KURSY        | Dowolny kurs dotyczący metod badań społecznych                                                    |

## EFEKTY KSZTAŁCENIA

| WIEDZA | Efekt kształcenia dla kursu                                                                                          | Efekt kształcenia dla kierunku |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|        | <b>W01</b> Orientuje się w różnych klasyfikacjach nauk i rozumie metodologiczny związek politologii z innymi naukami | K2_W01                         |
|        | <b>W02</b> Definiuje zasadnicze orientacje teoretyczno-metodologiczne typowe dla politologii                         | K2_W01                         |
|        | <b>W03</b> Posiada wiedzę o metodach politologii i orientuje się w metodach innych nauk                              | K2_W01                         |

| UMIEJĘTNOŚCI | Efekt kształcenia dla kursu                                                                                                        | Efekt kształcenia dla kierunku |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|              | <b>U01</b> Wykorzystuje posiadaną wiedzę do ujmowania i interpretowania zjawisk i procesów w kontekście czynników je warunkujących | K2_U01                         |
|              | <b>U02</b> Potrafi zastosować metody politologii do analizy badanych zjawisk a także określa, jakie metody                         | K2_U01<br>K2_U02               |

|  |                                                                                                                                                                  |        |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|  | innych nauk można zastosować w nauce o polityce<br><br><b>U03</b> Stosuje posiadaną wiedzę do sformułowania problemu i potrafi zaplanować badania w tym zakresie | K2_U02 |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|

| KOMPETENCJE SPOŁECZNE | Efekt kształcenia dla kursu                                                                                 | Efekt kształcenia dla kierunku |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|                       | <b>K01</b> Jest krytyczny wobec zdobywanej wiedzy                                                           | K2_K01                         |
|                       | <b>K02</b> Radzi sobie z realizacją indywidualnego projektu i uczestniczy w wykonywaniu projektów grupowych | K2_K02                         |
|                       | <b>K03</b> Dąży do rzetelnego i terminowego wywiązania się z poleconych zadań                               | K2_K02                         |
|                       | <b>K04</b> Kreatywnie uczestniczy w realizacji projektów zespołowych                                        | K2_K02                         |
|                       | <b>K05</b> Szanuje dokonania innych i wykazuje się rzetelnością warsztatową w wykonywanych pracach          | K2_K02<br>K2_K03               |

### Studia stacjonarne i studia niestacjonarne

| ORGANIZACJA   |            |                   |   |   |   |   |   |
|---------------|------------|-------------------|---|---|---|---|---|
| FORMA ZAJĘĆ   | WYKŁAD (W) | ZAJĘCIA W GRUPACH |   |   |   |   |   |
|               |            | A                 | K | L | S | P | E |
| Liczba godzin | 15         | 15                |   |   |   |   | E |

### OPIS METOD PROWADZONYCH ZAJĘĆ – studia stacjonarne

|                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Wykład konwersatoryjny<br>2. Projekt indywidualny i grupowy<br>3. Dyskusja<br>4. Praca laboratoryjna<br>5. Esej<br>6. Tłumaczenie tekstów z literatury anglosaskiej |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### OPIS METOD PROWADZONYCH ZAJĘĆ – studia niestacjonarne

|                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Wykład konwersatoryjny<br>2. Projekt indywidualny i grupowy<br>3. Dyskusja<br>4. Praca laboratoryjna<br>5. Esej |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## FORMY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA – studia stacjonarne

|    | E-learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Inne |
|----|------------|-----------------|--------------------|------------------|---------------------|----------------------|-----------------|-------------------|---------|----------------------|---------------|-----------------|------|
| W1 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 | +                 |         |                      |               | +               |      |
| W2 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 |                   |         |                      |               | +               | +    |
| W3 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               | +               |      |
| U1 |            |                 |                    |                  |                     | +                    | +               |                   |         | +                    |               |                 |      |
| U2 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               | +               |      |
| U3 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 | +                 |         |                      |               |                 |      |
| K1 |            |                 |                    |                  |                     | +                    |                 |                   |         | +                    |               |                 |      |
| K2 |            |                 |                    |                  |                     |                      | +               |                   |         |                      |               |                 |      |
| K3 |            |                 |                    |                  |                     | +                    |                 |                   |         |                      |               |                 |      |
| K4 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               |                 |      |
| K5 |            |                 |                    |                  |                     |                      | +               |                   |         |                      |               |                 |      |

## FORMY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA – studia niestacjonarne

|    | E-learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Inne |
|----|------------|-----------------|--------------------|------------------|---------------------|----------------------|-----------------|-------------------|---------|----------------------|---------------|-----------------|------|
| W1 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 | +                 |         |                      |               | +               |      |
| W2 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 |                   |         |                      |               | +               |      |
| W3 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               | +               |      |
| U1 |            |                 |                    |                  |                     | +                    |                 |                   |         | +                    |               |                 |      |
| U2 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               | +               |      |
| U3 |            |                 |                    |                  |                     |                      |                 | +                 |         |                      |               |                 |      |
| K1 |            |                 |                    |                  |                     | +                    |                 |                   |         | +                    |               |                 |      |
| K2 |            |                 |                    |                  |                     |                      | +               |                   |         |                      |               |                 |      |
| K3 |            |                 |                    |                  |                     | +                    |                 |                   |         |                      |               |                 |      |
| K4 |            |                 |                    |                  | +                   |                      |                 |                   |         |                      |               |                 |      |
| K5 |            |                 |                    |                  |                     |                      | +               |                   |         |                      |               |                 |      |

|                |                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryteria oceny | Zaliczenie ćwiczeń student otrzymuje uzyskując minimalną liczbę punktów; suma jest ważona 20% obecności, 30% wiedzy i 50% aktywności.<br>Ocena z egzaminu wynika z punktów, jakie student uzyskał podczas ćwiczeń i z testu egzaminacyjnego. |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|       |                                                                                                      |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| UWAGI | Inne: dotyczy tłumaczenia fragmentów tekstów anglojęzycznych z zakresu metodologii i filozofii nauki |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## TREŚCI MERYTORYCZNE (wykaz tematów)

1. Politologia jako nauka; miejsce NoP wśród innych nauk i jej relacje metodologiczne z nimi
2. Zasady behawioralnej nauki o polityce
3. Metodologia i różne jej podziały; szerokie rozumienie metody naukowej
4. Ontologiczne, epistemologiczne i metodologiczne założenia przyjmowane w politologii
5. Etapy badania naukowego;
6. Analiza systemowa i jej zastosowanie
7. Wyjaśnianie
8. Zmienne w badaniach politologicznych
9. Definiowanie

## WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ

1. B. Krauz-Mozer, „Problem metodologicznego statusu politologii” w: T. Łoś-Nowak (red.), *Politologia w Polsce*, Toruń 1999, 13-26.
2. D. Marsh, G. Stoker (red.), *Teorie i metody w naukach politycznych*, Kraków 2006.
3. K. Misiuna, *Logika i metodologia dla politologów*, Warszawa 1985, r. V.
4. K.R. Popper, „Logika nauk społecznych” w: tenże, *W poszukiwaniu lepszego świata*, Warszawa 1997.
5. R. Putnam, *Demokracja w działaniu*, Kraków, 1995, Wstęp, rr. 1-3, Dodatki i Posłowie
6. P. Sztompka, „Analiza systemowa w naukach politycznych (Próba rekonstrukcji)” w: K. Opalek (red.), *Metodologiczne teoretyczne problemy nauk politycznych*, Warszawa 1975, Warszawa, 77-108.

## WYKAZ LITERATURY UZUPEŁNIAJĄCEJ

1. K. Ajdukiewicz, *Logika pragmatyczna*, Warszawa 1975.
2. J. Apanowicz, *Metologiczne uwarunkowania pracy naukowej*, Warszawa 2005.
3. E. Babby, *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2003.
4. T. Benton, I. Craib, *Filozofia nauk społecznych*, Wrocław 2003.
5. J.M. Bocheński, *Współczesne metody myślenia*, Poznań 1992.
6. A. Chodubski, *Wstęp do badań politologicznych*, Gdańsk 2004.
7. Ch. Frankfort-Nachmias, D. Nachmias, *Metody badawcze w naukach społecznych*, Rozdz. I i 2, Poznań 2001, 16-65.
8. R.P. Feynman, *Sens tego wszystkiego*, Warszawa 1999.
9. A. Grobler, *Metodologia nauk*, Kraków 2005.
10. J. Frentzel-Zagórska, „Racjonalne i irracjonalne reakcje poznawcze a wyjaśnianie zjawisk społecznych” w: *O społeczeństwie i teorii społecznej*, Warszawa 1985, 106-122.
11. Z. Hajduk, *Ogólna metodologia nauk*, Lublin 2007.
12. S. Kamiński, *Nauka i metoda. Pisma wybrane, t. IV. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk*, Lublin 1998.
13. S. Kamiński, *Jak filozofować*, Lublin 1989.
14. K. Kiciński, „Zagadnienie prawdziwości i ogólności twierdzeń w naukach społecznych” w: *O społeczeństwie i teorii społecznej*, Warszawa 1985, 49-63.
15. B. Krauz-Mozer, *Metodologiczne problemy wyjaśniania w nauce o polityce*, Kraków 1992.
16. B. Krauz-Mozer, P. Ścigaj (red.), *Podejścia badawcze i metodologie w nauce o polityce*, Kraków, 2013.
17. B. Krauz-Mozer, *Teoria polityki*, Warszawa 2005.
18. B. Krauz-Mozer, „Współczesne tendencje w socjologii stosunków politycznych” w: K. Frysztacki.(red.), *Współczesne tendencje w socjologii empirycznej*, Kraków 1990.
19. B. Krauz-Mozer, W. Szostak, *Teoria polityki. Podstawy metodologiczne politologii empirycznej*, Kraków 1993.
20. G.W. Leibnitz, *Wzorzec dowodów politycznych*, Bydgoszcz 1998.
21. J. Łukasiewicz, „O twórczości w nauce” w: tenże, *Z zagadnień logiki i filozofii. Pisma*

- wybrane, Warszawa 1961, 66-75.
22. M. Malikowski, M., Niezgoda (red.), *Badania empiryczne w socjologii. Wybór tekstów*, t. 1 i 2, Tyczyn 1997.
  23. W. Marciszewski, *Metody analizy tekstu naukowego*, Warszawa 1981.
  24. E. Mokrzycki, *Filozofia nauki a socjologia*, Warszawa 1980.
  25. J. Niżnik, *Przedmiot poznania w naukach społecznych*, Warszawa 1979.
  26. K. Opalek (red.), *Metodologiczne i teoretyczne problemy nauk politycznych*, Warszawa 1975.
  27. S. Ossowski, "O osobliwościach nauk społecznych" w: *Dzieła, Tom IV. O nauce*, Warszawa 1967, 127-316.
  28. K.R. Popper, *Logika odkrycia naukowego*, Warszawa 2002.
  29. K. Popper, *Mit schematu pojęciowego. W obronie nauki i racjonalności*, Warszawa 1995.
  30. K.R. Popper, „Świat skłonności: dwie nowe koncepcje przyczynowości” w: tenże, *Świat skłonności*, Kraków: Znak, 1996
  31. K.R. Popper, *Wiedza a zagadnienia ciała i umysłu*, Warszawa 1998.
  32. K.R. Popper, „Jedność metody w naukach przyrodniczych i społecznych” w: P. Sztompka (red.), *Metodologiczne podstawy socjologii (Wybór tekstów)*, Kraków 1980, 143-149.
  33. L. Porębski, *Behawioralny model władzy*, Kraków 1996.
  34. F. Ryszka, *Nauka o polityce. Rozważania metodologiczne*, Warszawa 1984.
  35. M. Simlat, . „O identyfikacji i demarkacji nauki o polityce uwag kilka” w: *Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis. Studia politologica I*, 2002, 3-17.
  36. W.Ph. Shively, *Sztuka prowadzenia badań politycznych*, Poznań 2001.
  37. M. Sobolewski, „O interpretacji zasad konstytucji i odpowiadających im pojęciach prawnych” w: *Zeszyty Naukowe UJ. Prace Prawnicze*, 1963, nr 65, z. 10, 73-88.
  38. T. Sozański. „Co to jest nauka” w: J. Goćkowski, J.S. Marmuszewski (red.), *Nauka. Tożsamość. Tradycja*, Kraków, 1995.
  39. J. Steiner, *Sumienie w polityce*, Rzeszów 1997.
  40. J. Such, M. Szcześniak, *Filozofia nauki*, Poznań 1999.
  41. J. Szacki, „Polityka i natura ludzka” w: J. Reykowski, T. Bielicki (red.). *Dylematy współczesnych cywilizacji a natura człowieka*, Poznań 1997, 75-83.
  42. P. Sztompka (red.), *Metodologiczne podstawy socjologii (Wybór tekstów)*, Kraków 1980.
  43. P. Sztompka, *Teoria i wyjaśnienie*, Warszawa 1973.
  44. P. Sztompka, „Teoria socjologiczna końca XX wieku. Wstęp do wydania polskiego” w: J.H. Turner. *Struktura...*, 9-53.
  45. J.H. Turner, *Struktura teorii socjologicznej*, Warszawa 1985.
  46. J.W.N. Watkins, *Wyjaśnianie historii*, Wrocław 2001.
  47. *Wyzwania wobec nauk społecznych*, Kraków 1999.
  48. J. Woleński, “Spór o status metodologiczny nauki o polityce” w: K. Opalek (red.), *Metodologiczne...*, 32-57.
  49. J. Życiński, *Elementy filozofii nauki*, Tarnów 1996.

### Studia stacjonarne i studia niestacjonarne

| Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) |                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Ilość godzin zajęć w kontakcie z prowadzącymi                    | Wykład                                                                                                 | 15 |
|                                                                  | Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)                                                          | 15 |
|                                                                  | Konsultacje indywidualne                                                                               | 2  |
|                                                                  | Uczestnictwo w egzaminie/zaliczeniu                                                                    | 3  |
| Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi          | Lektura w ramach przygotowania do zajęć                                                                | 45 |
|                                                                  | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | 10 |

|                                                            |                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-----|
|                                                            | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat<br>(praca w grupie) | 15  |
|                                                            | Przygotowanie do egzaminu                                                  | 20  |
| Ogółem bilans czasu pracy                                  |                                                                            | 125 |
| Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika |                                                                            | 5   |